

Ügyiratszám: MN/34543-8/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

1422/2016. (XII. 13.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2016. november 14-én 06:00:03 órai kezdettel sugárzott *180 perc* című műsorszámmal kapcsolatban, 2016. november 18-án benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2016. november 19-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2016. november 18-án érkezett, MN/34543-1/2016. ügyiratszámú beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2016. november 14-én 06:00:03 órai kezdettel sugárzott *180 perc* című műsorszámot kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményeit, mivel amikor a riportalany Szanyi Tibor EU-parlamentari képviselő az EU-USA kapcsolatokban a Donald Trump választási győzelmét követően várható változásokról történő beszélgetés során úgy nyilatkozott, hogy a két versengő elnökjelölt a külügyi kérdéseket leszámítva „egykutya”, nem került megjelenítésre, hogy a riportalany korábbi, MTI-OS útján közzétett nyilatkozatai e véleményével ellentétben állnak (a közleményekben Trump-ellenes álláspontját hangoztatta és a klíma ügyére is utalt).

A Kérelmező sérelmezte azt is, hogy a Reális Zöldek Klubnak az amerikai elnökválasztás másnapján (2016. november 9-én) MTI-n közzétett – Donald Trump választási győzelmével kapcsolatos – sajtóközleményében nyilvánosságra hozott álláspontját a Médiaszolgáltató nem tette közzé.

A Kérelmező beadványához mellékelte egyéb iratok mellett a *180 perc* című műsor szerkesztőségének címzett, Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2016. november 14-én, 07 óra 32 perckor küldött kifogását, valamint az annak átvételét igazoló, 2016. november 14-én, 10 óra 40 perckor küldött visszaigazolási értesítés másolatát. MN/34543-2/2016. ügyiratszámom 2016. november 21-én érkezett kiegészítés keretében benyújtotta továbbá a Médiaszolgáltató által a Kérelmezőnek 2016. november 16-án, 12 óra 47 perckor küldött válaszevél másolatát, amelyben a Médiaszolgáltató a kifogást elutasította, valamint a kifogás elutasítására írt, s november 16-án 15 óra 11 perckor elektronikus úton küldött kérelmezői észrevételek másolatát.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, egyúttal JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2016. november 19-én hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2016. november 21-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/34543-3/2016. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzetésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2016. november 14-én 07:32 órakor küldte meg a *180 perc* című műsor szerkesztőségének címzett, az aznap sugárzott műsorszámmal kapcsolatos kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A Kérelmező 2016. november 21-én érkezett, MN/34543-2/2016. ügyiratszámú kiegészítő beadványa alapján megállapítást nyert, hogy a Médiaszolgáltató a kifogást elutasította, amelyről 2016. november 16-án 12:47 órakor elektronikus úton értesítette a Kérelmezőt, aki ugyanezen a napon, postai úton kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 48 órás határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálnak.

A Médiatanács a 2016. november 21-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/34543-4/2016. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2016. november 30-án, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában a Médiaszolgáltató a kérelemben foglaltak rövid ismertetését követően kifejtette, hogy azért nem került említésre a műsorszám, hogy klímaügyben Trump rendelkezik nagyobb tapasztalattal, továbbá a Reális Zöldek Klub Trump elnök klímaügyi álláspontjával kapcsolatos véleménye, mert e szempontok a műsorszám tartalmával, a megjelenített témával – a műsorszám műfaji sajátosságaira tekintettel – semmilyen tematikus és tartalmi összefüggésben nem álltak, azzal tényszerű kapcsolatba hozhatóak nem voltak. Álláspontja szerint a tárgyi műsorszám megfelelt az Smtv. 13. §-ában, valamint az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt kiegyensúlyozottsági követelményeknek.

Megítélése szerint közérdeklődésre számot tartó eseményről adott tájékoztatást, a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges módon és tartalommal. Kifejtette azt is, hogy a szerkesztői szabadság biztosította kereteken belül eleget tett az arányosság és demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek azzal, hogy a témát több és egymást kiegészítő lényegi szempontból mutatta be.

A kifogásolt műsorszám az Európai Unió tagállami külügyminisztereinek november 13-i brüsszeli informális találkozásáról szólt, amelyen az amerikai elnökválasztás EU-USA-kapcsolatokban várható hatásáról folytattak megbeszélést. E témát tekintve megítélése szerint a műsorszám tartalmával releváns összefüggésben Donald Trump külpolitikában szerzett tapasztalatairól, a választási kampányban általa felvetett külpolitikai kérdésekről, illetve az EU ezekkel kapcsolatos álláspontjáról történt tájékoztatás.

Előadta, hogy az európai parlamenti képviselő riportalany az említett eseményről, annak háttéréről és jelentőségéről a saját véleményét, a másik riportalany (Gálik Zoltán, a Corvinus Egyetem docense) pedig szakértői véleményét osztotta meg a hallgatókkal.

Utalt arra, hogy szerkesztői szabadság körébe tartozik annak eldöntése, hogy személy szerint kinek biztosít megszólalási lehetőséget, ha azok autentikusnak minősülnek.

Felhívta a figyelmet arra, hogy nem képezte a műsorszám témáját az elnökválasztás győztesének a „Klíma-egyezményről” alkotott véleménye, ezért a Kérelmező által hiányolt információk megjelenítése a témától idegen és szakmaiatlan lett volna.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám a témát sokoldalúan, tényszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan mutatta be.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató kérte a kérelem elutasítását.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező álláspontja szerint a kifogásolt összeállítás Donald Trump megválasztásával kapcsolatos külpolitikai hatásokról, az elnökválasztás eredménye következtében az EU-USA kapcsolatokban várható változásokról szólt, amely témát a műsorvezető két riportalany bevonásával mutatta be, azonban nem került kifejezésre, hogy az egyik riportalany (Szanyi Tibor EU-parlamenti képviselő) azon megjegyzése, miszerint a két versengő elnökjelölt a külügyi kérdéseket leszámítva „egykutya”, a riportalany korábbi, MTI-OS útján közzétett nyilatkozataival ellentétben áll (e közleményekben Trump-ellenes álláspontját hangoztatta és a klíma ügyére is utalt).

A Kérelmező sérelmezte a téma feldolgozása során elhangzott azon véleményt, miszerint Clinton tapasztaltabb külügyi kérdésekben, mivel ez nem felel meg a valóságnak.

Egyúttal kifogásolta, hogy a fenti témába vágó, az amerikai elnökválasztás másnapján MTI-n közzétett, Donald Trump választási győzelmével kapcsolatos sajtóközleményében foglalt álláspontját a Médiaszolgáltató figyelmen kívül hagyta.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2016. november 14-én 06:00:03 órai kezdettel sugárzott 180 perc című műsorzámban 06:38:19 órai kezdettel sugárzott összeállításban a következők hangzottak el:

Műsorvezető: *„Az Európai Uniós tagországok külügyminiszterei egyetértenek abban, hogy Donald Trump amerikai elnökválasztási győzelme után is fenn kell tartani az erős partneri viszonyt az Egyesült Államokkal, a közös elvek, értékek és érdekek mentén. Ezt jelentette ki Federica Mogherini, az EU kül- és biztonságpolitikai főképvisele, a tárcavezetők vasárnap esti brüsszeli informális tanácskozását követően. A telefonban pedig Szanyi Tibor, szocialista európai parlamenti képviselő, jó reggelt kívánok!”*

Szanyi Tibor (=SzT; európai parlamenti képviselő): *„Jó reggelt kívánok!”*

Műsorvezető: *„Mi az oka ennek, hogy összeültek ilyen hirtelen a külügyminiszterek? Előzmény az, hogy Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság vezetője kifejezte azt, hogy jobban örültek volna Hillary Clinton győzelmének. Szóval mi ez a mozgás most az Európai Unióban, hiszen az elnököt még be sem iktatták.”*

SzT: *„Hát igen, viszont azt érdemes tudni, hogy a külügyminiszterek, ugyanúgy, mint a kormányfők, azért havonta össze szoktak ülni. Tehát bármikor összeültek, akkor lehet rájuk mondani, hogy hirtelen most összeültek. Én azt hiszem, hogy ez valamiféle, maga az értekezletnek az összehívása az nem volt egy olyan nagy szenzáció. Az, hogy Mogherini megerősítette az európai tagországok, európai uniós tagországok érdekeltségét euro-atlanti kapcsolatok fenntartásában, szerintem teljesen rendben van, ez egyfajta üzenet az új, leendő elnöknek, még be sem iktatott elnöknek, hogy itt azért a szövetségesekre is nagyon kell figyelni, amit egyébként érdekes módon maga a NATO-főtitkár, volt norvég miniszterelnök, Jens Stoltenberg vetett az amerikaiak szemére, hogy érti ő a Trumpnak a különböző nyilatkozatait, hogy majd ő kivonul a NATO-ból félig-meddig, de hát azért összességét tekintve eddig csak az európaiak küldtek haderőt amerikai kérésre, európai kérésre még soha nem volt amerikai haderő-küldés. Ezeket a dolgokat is mérlegelni kell, a múltat, jelent, jövőt, de egy dolog biztos, hogy a mai kihívások, és az előző riport is egy nagyon fontos kihívással foglalkozott, a terrorizmus kérdésével. Egyáltalán a globális biztonságpolitika elengedhetetlen ma az amerikai és az európai szövetség nélkül.”*

Műsorvezető: *„Ugyanakkor, ugye Juncker azt mondta, hogy Brüsszelben Hillary Clinton győzelmét várták, mert ő a folytonosságot jelképezte, ráadásul mint egykori külügyminiszter jól ismerte Európa problémáit. Ő szerinte Trump egyáltalán nem ismeri Európát, sőt meg kell neki magyaráznunk, hogy működik az Európai Unió – mondta így. Nem érez ebben feszültséget?”*

SzT: „Nem, egyszerűen tényekről beszélünk, Trumpnak az égvilágon semmi külpolitikai tapasztalata nincsen, Hillary Clintonnak meg hát értelemszerűen volt külügyminiszterként pedig bősséggel van, sőt hát még hogy ha odavesszük, hogy nyolc éven nemzetközi ügyekben is járatos first lady-ként működött, azért ez egy óhatatlan előny neki a külpolitikában. Az kétségtelen, és Junckernek igaza van, hogy Hillary Clintonnak egy csomó mindet nem kéne megmagyarázni elejétől kezdve. Hát elejétől kezdve. Trump esetében sajnos ez így van, úgyhogy ezek egyszerű tények, most hogy ki kinek örült, örült volna, valóban volt egy ilyen sokkhatás tulajdonképpen ebben az ügyben, amikor Trumpot megválasztották, szinte mindenki Hillary Clinton győzelmére tett vagy fogadott, hát én azt hiszem, hogy azért abból a szempontból nagyjából egyköttyű ez a két jelölt, hogy mind a ketten azért az amerikai vagy globális nagytőke barátai és annak érdekkijárói, tehát egyedül valóban külpolitikai szempontból lehet a kettő között különbséget tenni.”

Műsorvezető: „Ezért is érdekes az a kérdés, hogy mi lesz a tervezett, illetve tárgyalás alatt álló szabadkereskedelmi megállapodással, amit az Egyesült Államok tervezett kötni az Európai Unióval, hiszen mintha Trump azt mondta volna, hogy ezt át kell gondolni még.”

SzT: „Igen. A helyzet az, hogy ezt valóban szabadkereskedelmi megállapodásnak becézik, mert kétségtelenül van egy olyan eleme, hogy el kéne törölni a vámokat, viszont azért ez sokkal mélyebb, tehát TTIP-nek vagy transzatlanti kereskedelmi egyezménynek említette.”

Műsorvezető: „És befektetésvédelmi is.”

SzT: „És így van, így van, így van. És ezt sokan összehozzák még a CETÁ-val, ami egy hete vagy két hete lett aláírva Kanadával. Én azért úgy szoktam fogalmazni, hogy ha ugyanolyan egyezményt kéne aláírni Amerikával, mint Kanadával, én akkor azt is aláírnám, csak az a baj, hogy a TTIP az nem ugyanolyan, mint a CETA. Ez tulajdonképpen, hát nem azt mondom, hogy zsákutcába rohantak a tárgyalások Trump nélkül is, de nagyjából azért ez a helyzet. Nagyon kemény dolog lesz onnan kivontatni, hogy ha bárki ki akar, és az amerikaiaknak elképesztő engedményeket kell adni a mai pozícióikhoz képest. Én nem nagyon vagyok pozitív e tekintetben, tehát egy döglött egyezményre rálép a Trump és azt mondja, hogy akkor ez most fel se éledjen, ilyen mondatot el tudok képzelni. Ezt nem ő fogja megmondani, tehát, eddig se igazán a kormányok lehették a lendületet ebbe az egész transzatlanti kereskedelmi tárgyalásba, hanem bizony-bizony a nagy cégek, mind Európában, mind Amerikában. Ez lássuk be, defenzívek voltak a kormányok mindvégig. Ami nekem meggyőződésem, hogy ezeket a dolgokat, hogy egyáltalán legyen egy ilyen egyezmény, azt simán kipofozzák Trumpból az amerikai nagy cégek, különben Trumpnak oda mindene.”

Műsorvezető: „Köszönöm szépen. Szanyi Tibort, szocialista európai parlamenti képviselőt hallották az elmúlt percekben. Rövid hírekkel folytatjuk, egy-egy mondatban a legfontosabbakat hallják.”

... (hírek, időjárás, útinform)

Műsorvezető (06:46:10 órától): „Folytatjuk Gálik Zoltánnal, a Corvinus Egyetem docensével. A témánk továbbra is Trump és az Európai Unió kapcsolata annak fényében, hogy a külügyminiszterek tegnap tanácskoztak. Szanyi Tibor azt mondta, hogy ez menetrendszerű, ugyanakkor egyes elemzők már arról beszéltek, hogy azért ez kicsit rendkívülinek is számít. A telefonvonalban tehát Gálik Zoltán, a Corvinus Egyetem docense. Jó reggelt kívánok!”

Gálik Zoltán (=GZ; egyetemi docens, Corvinus Egyetem): „Jó reggelt kívánok! Jó reggelt a hallgatóknak!”

Műsorvezető: *„Eddig aztán Szanyi Tiborral nem jutottunk el. Ugye feszültségről kérdeztem, de van itt egy idézet, ami így szól, Trump mondta azt, hogy a legtöbb európai politikus cserben hagyta hazáját, mivel a vezetők nem védték meg saját népüket a migrációs áradattól. Az amerikai elnökjelölt, illetve hát elnök, csak még be nem iktatott elnök különösen rossz véleménnyel van a német és francia vezetésről. Trump egy interjúban úgy fogalmazott, a Brexit is megmutatta, hogy az emberek határokat akarnak. Hát ez, mintha egy kicsit más lenne, mint ami eddig volt az amerikai külpolitikának a véleménye. Ön is így látja?”*

GZ: *„Hát egészen biztosan nagy változások jönnek, és hát ne felejsük azért el, hogy nem csak hogy Trump lett az elnök, hanem a republikánus párt jött vissza a hatalomba, és ez pedig az Európai Unió számára azért nem újdonság, viszont a választási kampányban számtalan olyan kijelentést tett az elnökjelölt, ami hát az Európai Uniónak számos olyan külpolitikai területével, amin most az európai integráció valamilyen mértékben elfoglalt, ütközéshez vezethet, és nem csak a menekültpolitikáról van szó, hanem olyan kérdésekről, mint a NATO-val való együttműködés, az iráni megállapodásnak, a tavaly aláírt iráni megállapodásnak a fenntarthatósága vagy ugye Oroszországgal kapcsolatban Trump számos olyan kijelentést tett, amely érintheti az ukrán-orosz helyzetnek a rendezését, a szíriai rendezést vagy éppen az előbbi beszélgetésben hallott szabadkereskedelmi tárgyalásnak a jövőjét, ne is beszéljünk ugye a klímaegyezményről, illetve hát az európai védelmi politikának a további sorsáról. Tehát téma volt elég, amit meg lehetett beszélni.”*

Műsorvezető: *„A német hadügyminiszter-asszony nemrég kifejezte aggodalmát, hogy Trump az EU feje felett megállapodhat Putyinnal. Ugye jelenleg szankciók vannak érvényben Oroszországgal szemben. Ezeket a szankciókat az EU éppen Washington nyomására határozta el korábban. Ez most megváltozhat nyilván ezek szerint, és mi lehet ennek a hatása?”*

GZ: *„Hát ez is nagy kérdés, hogy vajon megváltozik-e, hiszen mind az Amerikai Egyesült Államok, mind az Európai Unió azt mondta, hogy az ukrán helyzetben addig nem változás, és az oroszországi szankciók helyzetében nem lehet változás, amíg az úgynevezett Minszki Megállapodásnak a pontjait be nem tartják. Ugye ez többek között a békének a kiterjesztését, illetve az elmúlt időszakban számos olyan intézkedést jelent, amely például az ukrán helyzetnek a stabilitását írta elő, cserébe azért, hogy Ukrajnának, vagy Oroszországnak a szankciókat fel lehessen oldani. Én azt hiszem, hogy ebben a kérdésben is csak akkor lehet előrelépés, ha pontosan látjuk majd, hogy az adminisztráció, amit Trump létrehoz, az milyen irányban fog elmozdulni. Kicsit korai volt ez a találkozó, ugye még csak be sincs iktatva az amerikai elnök, és hát a választási ígéreték és azok a realitások, amelyeket majd mint elnök, az adminisztrációval együtt ki kell dolgoznia, nem biztos, hogy összhangban lesznek egymással.”*

Műsorvezető: *„Igen, még nem ismeri még tulajdonképpen a programját.”*

GZ: *„Így van. Egyelőre ugye még az emberek sincsenek meg akik végre fogják ezt a programot hajtani. És hát tudjuk, hogy az elnökjelölti kampányban nagyon határozottan fogalmazott meg bizonyos kérdéseket enyhén szólva az elnök, de az utóbbi napokban láttuk, hogy finomítottak nagyon sok helyen, bár ugye pont a kerítésnek a kérdésében, ami a mexikói határra épülne, vagy például az amerikai és az orosz helyzet tekintetében néhány elemét megerősítették, de azt hiszem, hogy hónapokat várunk kel, hogy pontosan megtudjuk, hogy mi lesz a külpolitikai programja. A legaggasztóbb talán az, hogy egy olyan izolacionista, világtól elforduló politikát célzott meg az amerikai elnök, amelyben az európai védelemnek a kérdése az újra napirendre kerülhet.*

Meg kell emelnie az Európai Unió országainak, a tagállamoknak a védelmi kiadásait, hiszen hogy ha komolyan gondolja azt, hogy a NATO-ból tényleg elfordulna az Amerikai Egyesült Államok, akkor egy új európai közös védelemnek a lehetősége, amelyet egyébként hazánk is támogatott az elmúlt időszakban, fokozottan az asztalra kerülhet és a középpontba a tárgyalásokon.

Műsorvezető: *„Ugyanakkor a világsajtót bejárta egy fotó, amelyen Trump amerikai elnök Nigel Farage-zsal, brit függetlenségpárti politikussal szélesen mosolyog, egy ajtóban állnak. Tulajdonképpen szinte ő volt az első látogatója, akit fogadott és beszéltek valamiről, ugye?”*

GZ: *„Igen, ez nagyon sokat mond ez a kép, és ne felejtjük el, hogy még egy aggodalma van az európai integrációnak, hiszen az elkövetkezendő időszakban kulcsfontosságú választások lesznek, Franciaország, Németország is választani fog, Hollandiában is lesznek választások, és hát ugye az elkövetkezendő időszaknak a nagy kérdése, hogy ezt a tendenciát meglovagolva, mint ahogy az Egyesült Királyságban megtörtént, a szélsőséges pártok képesek-e befolyásolni a választások kimenetelét, netalántán hatalomra jutni, hiszen az európai integrációnak a szempontjából ez meghatározó kérdés lesz, azokat a változásokat, melyek az elmúlt időszakban, részben a migrációs válság, részben pedig az európai gazdasági válságnak a során az Európai Unió el szeretett volna érnit, azt csak akkor lehet végrehajtani, hogy ha európa-barát pártok, vagy pedig az európai integráció jövőjét fontosnak tartó pártok kerülnek hatalomra.”*

Műsorvezető: *„Köszönöm szépen. Gálik Zoltánt, a Corvinus Egyetem docensét hallották.”*

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.*

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: „*időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel – ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket – foglalkozó műsorszám.*”.

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „180 perc” a Médiaszolgáltató hír-magazinműsora, amely friss, fontos és lényeges információkat szolgáltat röviden, tömören, érthetően a közélet legfontosabb kérdéseiről minden hétköznap három órában, azaz közéleti, közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást.

A „180 perc” című műsorszám – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – az európai uniós tagországok külügyminisztereinek előző napi informális találkozásával foglalkozott, amelynek témája az EU-USA kapcsolatok várható alakulása volt az amerikai elnökválasztás eredményének következtében. E témával összefüggésben a kifogásolt műsorszám tájékoztatott az amerikai elnökválasztás győztesének külpolitikai tapasztalatáról és a választási kampányban általa felvetett külpolitikai kérdésekről, valamint az EU ezzel kapcsolatos álláspontjáról.

A kérelemmel érintett műsorszegmens műfaját tekintve rádiós interjúkra épülő magazinműsor, amelyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy európai parlamenti képviselő, valamint egy szakértő véleményét kérdezte (az EU-USA kapcsolatok amerikai elnökválasztás eredménye következtében várható alakulásáról). Jelen esetben ugyanakkor nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, a Médiaszolgáltató a riportokon keresztül ugyanis mindössze az amerikai elnökválasztás eredményének a transzatlanti kapcsolatok alakulásában várható hatásaival kívánta megismertetni a nézőközönséget.

A tárgyi műsorszám tehát arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében meghatározott politikusi, szakmai nézőpontokat ismertessen, illetve bemutassa az EU-USA kapcsolatok várható alakulását az amerikai elnökválasztás eredményére, illetve a megválasztott amerikai elnök választási kampány során tett kijelentéseire tekintettel, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszám – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A Médiatanács egyúttal megjegyzi, hogy nem képezheti kiegyensúlyozottsági eljárásban vizsgálat tárgyát az, hogy a riportalany a beszélgetés során olyan álláspontot fejt ki, amely ellentétben áll korábbi nyilatkozataival.

A fentiekre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műsorszám műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.**

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2016. december 13.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat